

ADVIES VAN DE ASDO AAN HET COLLEGE VAN B&W VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

ALGEMEEN

Onderwerp:	Afwegingsmodel Toezicht en Handhaving Wet Kinderopvang
Vorbereid door:	Themagroep Jeugd
Advies:	Gevraagd
Advies gevraagd per:	12 februari 2025
Uiterste adviesdatum:	17 maart 2025
Advies uitgebracht op:	10 maart 2025

ADVIES

1. In te stemmen met het vernieuwde 'Afwegingsmodel Toezicht en Handhaving Wet Kinderopvang'.
2. In te stemmen met de volgende visie en ambities:
 - a) Voor **alle** kinderen toegang tot kwalitatief goede kinderopvang (visie)
 - b) Pragmatisch en herstelgericht handelen (ambitie 1)
 - c) Handelen uit vertrouwen (ambitie 2)
3. Door de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) jaarlijks een controle te laten uitvoeren bij alle gastouders.

INLEIDING

Het huidige 'Afwegingsmodel Toezicht en Handhaving Wet Kinderopvang' is verouderd en dringend toe aan een actualisatie. Het vernieuwde afwegingsmodel is een uitwerking van dwingende wet- en regelgeving, vertaald naar de Ooststellingwerfse situatie.

Het nieuwe afwegingsmodel is gebaseerd op het model dat is ontwikkeld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna VNG) en is – waar mogelijk - uitgewerkt in OWO-verband (samenwerking Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland). Ooststellingwerf heeft binnen de wettelijke kaders waar mogelijk nog eigen accenten geplaatst. Deze accenten zijn niet van inhoudelijke aard maar procesgericht. Procesgericht op de controle op de uitvoering van de Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE) door zowel de GGD en bij de beoordeling van de besteding van de VVE-subsidie door de gemeente zelf. Het vernieuwde afwegingsmodel geeft inwoners en met name de houders van kinderopvangvoorzieningen inzicht in hoe de gemeente uitwerking geeft aan het toezicht en de handhaving van de Wet Kinderopvang.

Vanuit de gemeentelijke organisatie zijn wij – de themagroep Jeugd ASDO - op 26 februari 2025 door Kris Holwerda nader geïnformeerd over het afwegingskader.

ARGUMENTEN BIJ HET ADVIES

1a. Wet- en regelgeving landelijke overheid is dwingend van toepassing.

Voor het opstellen van het ‘Afwegingsmodel Toezicht en Handhaving Wet Kinderopvang’ is landelijke wet- en regelgeving dwingend waarvan niet afgeweken kan worden.

1b. Het nieuwe afwegingsmodel is gebaseerd op een voorzet (model) van de VNG.

De voorzet van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is juridisch en inhoudelijk goed uitgewerkt en biedt een goede basis voor het vernieuwde afwegingsmodel.

1c. Het afwegingsmodel is in OWO-verband afgestemd.

Hierdoor is het nieuwe model goed bruikbaar voor de kinderopvangorganisaties die zowel in Ooststellingwerf als in Opsterland of Weststellingwerf werken. Voor de betreffende organisaties is het eenvoudiger om met eenduidige regelgeving binnen de verschillende gemeenten te werken.

2.a. Belangrijk dat een goede kinderopvang beschikbaar is voor alle kinderen.

Het is in het belang van de ontwikkeling van **alle** kinderen dat een kwalitatief goede en veilige kinderopvang bereikbaar is. Bereikbaarheid van de kinderopvang voor **alle** kinderen door een goede toeleiding/verwijzing door het consultatiebureau, gebiedsteams en andere deskundigen. Maar ook door het financieel mogelijk maken van deelname aan de kinderopvang door landelijke regelingen (kinderopvangtoeslagen) en gemeentelijke subsidies, met name subsidies voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en compensatie in de ouderbijdragen.

2.b. Preventie en herstel van gebreken is belangrijker dan bestraffen.

Het voorkomen en structureel herstellen van tekortkomingen moet het doel zijn van het toezichtskader en niet het bestraffen van gebreken. Kinderen hebben meer baat bij preventie en herstel dan bij het bestraffen van de organisatie. Veel kan worden opgelost door duidelijke afspraken over preventie en bij herstel. Uiteraard blijft het opleggen van sancties mogelijk in die gevallen waarin dit noodzakelijk mocht zijn. Hiervoor biedt het model voldoende ruimte.

2.c. Vertrouwen als basis voor een goede uitvoering van regels en voor de handhaving.

Handelen vanuit het vertrouwen dat partijen wet- en regelgeving op juiste wijze handhaven stimuleert een goede relatie met de kinderopvangorganisaties. Controle vindt plaats op basis van het toezichtkader. Waar nodig kan extra controle worden ingezet. Het toezichtkader biedt ook hiervoor voldoende ruimte.

3.0. Bij de gastouders is er minder zicht op kwaliteit en het pedagogisch klimaat.

De wettelijke kwaliteits- en toezichteisen voor gastouders wijken op enkele punten af van die voor de kindercentra. Dit betreft bijvoorbeeld de kwalificatie-eis van de gastouder (met name het niveau voor het scheppen van een goed pedagogisch klimaat).

Ook is er geen vierogenprincipe (eis dat de gastouder altijd gezien of gehoord moet kunnen worden door een andere volwassene) en dus minder zicht op de dagelijkse praktijk en

pedagogisch klimaat. Gastouders worden binnen de huidige regels tenminste één keer per drie jaar gecontroleerd.

Deze frequentie vinden wij aan de magere kant gezien de risico's, ook met name door het ontbreken van de kwalificatie-eis. Een jaarlijks toezicht vanuit de GGD op de dagelijkse praktijk en het pedagogisch klimaat zou in onze ogen meer op zijn plaats zijn.

IMPACT ADVIES VOOR DE INWONERS C.Q. DE SPECIFIEKE DOELGROEP VAN HET ADVIES

Het afwegingskader betekent voor de kinderen dat de kwaliteit en veiligheid van de kinderopvang goed wordt bewaakt. Kinderopvangorganisaties en gastouders moeten zich blijven bekwamen om hun deskundigheid op peil te houden en zorg te dragen voor een veilige omgeving en een goed pedagogisch klimaat.

De kinderopvangorganisaties weten op basis van het afwegingskader aan welke criteria en op welke wijze zij worden beoordeeld. Ook is duidelijk wat de consequenties zijn van het niet naleven van de regels.

KANTTEKENINGEN

1.0. De slager keurt zijn eigen vlees

Gastouders worden op kwaliteitsniveau ook door de gastouderbureau gecontroleerd waaraan ze verbonden zijn. Dit is een echter geen onafhankelijke beoordeling zoals die wordt uitgevoerd door de GGD. De belangen van gastouderbureau en gastouder zijn niet geheel los van elkaar te zien. Vandaar de dat ASDO pleit voor een jaarlijkse onafhankelijke controle door de GGD.

KORTE SAMENVATTING ADVIES

De aangeleverde stukken zijn helder en concreet. ASDO kan zich vinden in de opzet en omschrijving van het afwegingsmodel en heeft zich met name gericht op de kwaliteit van de gastouders. Bij gastouders zijn de kwaliteitseisen niet zo concreet vastgesteld als voor de kinderopvangorganisaties. Er is minder zicht op kwaliteit van het pedagogisch niveau en klimaat. Ook is er minder zicht op de dagelijkse praktijk en ontbreekt het vierogenprincipe. De gastouders worden tenminste één keer per drie jaar gecontroleerd. Dat vinden wij gezien het belang van een veilige en goede pedagogische omgeving te weinig. Wij stellen voor jaarlijks door de GGD een onafhankelijk onderzoek te laten instellen naar de kwaliteit van de opvang bij de gastouder.

Jenny Dolsma,

Bert Goeree,

voorzitter ASDO

namens themagroep Jeugd